Lietuvos Softbolo Federacija

**ATSAKOMYBĖ UŽ PASAULIO ANTIDOPINGO KODEKSO PAŽEIDIMUS

ir rekomendacijos sportininkams Lietuvos softbolo federacijoje**

1. Pasaulio antidopingo kodeksas (PAK): kas tai?

Pasaulio antidopingo kodeksas yra tarptautinis dokumentas, reglamentuojantis visų sportininkų, trenerių ir sporto organizacijų veiklą dopingo prevencijos srityje. Pagal jį veikia ir Lietuvos softbolo federacija (LSF), todėl visi sportininkai privalo laikytis jame nustatytų taisyklių.

---

2. Sportininkų atsakomybė už PAK pažeidimus

Pagal Antidopingo kodeksą sportininkas **visiškai atsako už viską, kas patenka į jo organizmą**, nepriklausomai nuo to, ar vartojama tyčia, ar per neatsargumą.

Dažniausi PAK pažeidimai:

1. **Dopinginė medžiaga sportininko organizme**
   Net jei ji pateko netyčia – per maistą, papildus ar vaistus.
2. **Draudžiamų metodų naudojimas**
   Pvz., draudžiamos infuzijos, kraujo manipuliacijos.
3. **Vartojimas ar bandymas vartoti draudžiamas medžiagas.**
4. **Nevengimas dopingo kontrolės / nepasitraukimas iš testavimo.**
5. **Bandymas pakenkti tyrimui**
   Pvz., klastojimas, atsisakymas duoti mėginį, grasinimai kontrolieriams.
6. **Draudžiamų medžiagų ar įrangos turėjimas.**
7. **Draudžiamų medžiagų platinimas, skatinimas ar pagalba vartojant.**
8. **„Trijų praleistų testų“ taisyklės pažeidimas** (registruotiems sportininkams).

---

3. Galimos sankcijos

Sankcijos priklauso nuo pažeidimo pobūdžio ir gali būti:

Sportininkams:

- **Diskvalifikacija nuo 1 iki 4 metų** (kartais – iki gyvos galvos).
- **Rezultatų anuliavimas** (medaliai, titulai, taškai).
- **Laikinojo nušalinimo taikymas**.
- **Subsidijų ar stipendijų praradimas**, finansinės baudos (jei taikoma pagal federacijos taisykles).

Treneriams, medikams, personalui:

- Ilgalaikė diskvalifikacija už bet kokį dalyvavimą dopingo pažeidimuose.
- Atsakomybė už skatinimą, pagalbą ar medžiagų tiekimą.

Federacijai / komandai gali būti taikoma:

- Komandinio rezultato anuliavimas, jei dopingo pažeidimą padaro keli komandos nariai.
- Finansinės ir organizacinės sankcijos, jei nustatomi sisteminiai pažeidimai.

---

4. Kaip sportininkas gali apsisaugoti nuo pažeidimų? (Rekomendacijos LSF sportininkams)

1. Tikrink visus vartojamus vaistus ir papildus

- Naudok oficialias WADA ar NADA (Nacionalinės antidopingo agentūros) paieškos sistemas.
- Venk papildų, kurių sudėtis neaiški, nepažymėta arba reklamuojama kaip „steroidų alternatyva“.

2. Nevartok jokių medžiagų nežinodamas jų sudėties

- Net „natūralūs“ produktai gali turėti draudžiamų medžiagų.

3. Informuok gydytojus, kad esi sportininkas

- Jei reikalingas gydymas draudžiama medžiaga, prašyk **TUE** (terapinio naudojimo išimties).

4. Būk pasiruošęs dopingo kontrolei

- Turėk asmens dokumentą.
- Dalyvauk kontrolėje iki pabaigos, nes **atsisakymas = teigiamas testas**.

5. Pildyk tikslią lokacijos (ADAMS) informaciją, jei esi registruoto testavimo grupėje.

6. Niekada nepasirašyk dokumentų, kurių nesupranti

- Jei turi klausimų, kreipkis į antidopingo specialistą ar trenerį.

7. Laikykis LSF etikos ir elgesio kodekso

- Atsakomybė taikoma sportininkui net tada, kai dopingo vartojimą inicijavo kiti.

---

5. Praktinės LSF rekomendacijos sportininkams

- Dalyvauti **antidopingo mokymuose** bent 1 kartą per sezoną.
- Pranešti federacijai apie bet kokius neaiškius papildus ar trenerių spaudimą vartoti „greitą rezultatą suteikiančias“ priemones.
- Naudoti tik registruotus, sertifikuotus maisto papildus .
- Į keliones vežtis tik aiškiai paženklintus, originaliai supakuotus produktus.
- Sportininkų tėvams / nepilnamečių treneriams – papildoma atsakomybė stebėti, kokie produktai duodami sportininkui.

---

6. Kur kreiptis informacijos ar pagalbos Lietuvoje

- **Nacionalinė antidopingo agentūra** (NADA) – konsultacijos, mokymai, medžiagų patikrinimas.
- **Lietuvos antidopingo taisyklės** – taikomos kartu su WADA kodeksu.
- **Lietuvos softbolo federacija** – klausimai dėl testavimo procedūrų varžybose ar stovyklose.

LSF prezidentė
Diana Pupininkienė